

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

8

Številka: 322-01/15-16/ EPA 548-VII
Ljubljana, 24. 6. 2015

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

P o r o č i l o

k Predlogu zakona o agrarnih skupnostih (ZAgrS) – druga obravnava

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 26. seji 24. 6. 2015 obravnavala Predlog zakona o agrarnih skupnostih, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija **podpira** predlog zakona.

Agrarne skupnosti obsegajo 77.486,47 hektarjev zemljišč, kar predstavlja 3,67 % celotne površine Republike Slovenije. Skupno se v registrih agrarnih skupnosti vodi 638 agrarnih skupnosti, število članov v posamezni agrarni skupnosti pa se giblje od 3 do 513. Veljavna ureditev agrarnih skupnosti ni primerna, saj ne omogoča primerne gospodarjenja s premoženjem članov agrarnih skupnosti, ki je v solastnini ali skupni lastnini večjega števila oseb, pri čemer se še vedno soočamo z nerešenimi dednimi postopki tega premoženja. Tako lastnina agrarnih skupnosti postaja »mrtva«, saj z njo ni mogoče razpolagati, niti primerno upravljati, težave pa imajo tudi občine pri načrtovanju javne infrastrukture.

Predlog zakona predstavlja nov sistemski zakon, ki ureja upravljanje in razpolaganje s solastnino oziroma skupno lastnino članov agrarne skupnosti, temeljna načela delovanja agrarnih skupnosti, organiziranost agrarnih skupnosti kot premoženjske skupnosti, zastopanje in procesno sposobnost agrarne skupnosti, članstvo v agrarni skupnosti in odgovornost za obveznosti, odločanje, poseben postopek dedovanja ter prenehanje agrarne skupnosti. Predlog zakona ureja primerno pravno podlago za gospodarjenje s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči, ki so v lasti članov agrarne skupnosti na način, da bodo člani agrarne skupnosti odločitve v zvezi z gospodarjenjem z zemljišči sprejemali z glasovanjem na občnem zboru z navadno večino glasov (51 %), razen za nekatere posle, za katere je predvidena višja večina. To predstavlja bistveno poenostavitev gospodarjenja, saj bodo agrarne skupnosti

lažje sklepale posle, povezane z upravljanjem in razpolaganjem z zemljišči, za katera je bilo do zdaj treba pridobiti soglasje vseh članov.

Agrarne skupnosti tudi po predlagani novi pravni ureditvi ostajajo premoženjske skupnosti, ki bodo prek organov odločale o gospodarjenju z zemljišči, ki so v solastnini oziroma skupni lastnini članov. Pooblastilo za zastopanje agrarne skupnosti pa je zakonsko dano predsedniku agrarne skupnosti. Z namenom, da se prepreči nadaljnje povečevanje števila članov agrarne skupnosti in posledično drobljenje zemljišč, predlog zakona predvideva posebno ureditev dedovanja po pravilu enega dediča ter načelno prepoved odtujitve nepremičnine (zemljiške parcele) kot celote. Predlog zakona v skladu z načeli zasebne lastnine dopušča, da lahko vsak član agrarne skupnosti proda svoj solastniški delež. Predlog zakona ureja tudi možnost prenehanja agrarne skupnosti s soglasjem vseh njenih članov, če gre za prenos premoženja na pravno osebo (preoblikovanje v d. o. o.), ali s tričetrtinskim soglasjem, če gre za razdelitev vsega premoženja med solastnike.

Komisija ugotavlja, da Združenje predstavnikov Agrarnih skupnosti Slovenije in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije podpirata predlog zakona, saj so njihovi predstavniki aktivno sodelovali pri pripravi predloga zakona, ki upošteva večino njihovih pripomb. Predstavnik Združenja predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije sta članom komisije pojasnila, da pa še vedno ostaja nerešeno davčno področje.

Predstavnik Združenja predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije sicer obžaluje, da predlog zakona ne predvideva agrarnega komisarja in izraža dvom, ali bodo upravne enote sposobne opraviti naloge, ki jim jih nalaga predlog zakona. Njegovo mnenje je tudi, da je predlagana ureditev odgovornosti predsednika agrarnih skupnosti zelo rigorozna, saj je v primeru prekoračitve pooblastil ali sklepov organov za obveznosti nasproti tretjim osebam solidarno odgovoren z vsem svojim premoženjem, članom pa za povzročeno škodo v skladu s splošnimi pravili odškodninskega prava. Pričakuje, da bodo pristojna ministrstva, predvsem Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, bolj fleksibilni v primeru izkazanih potreb po spremembi zakonskih rešitev, ki se bodo v praksi izkazale za neustrezne. Prav tako ocenjuje, da je treba razmisliti o definiciji planine, saj so te na kraškem področju na nižji nadmorski višini kot drugje in tako neupravičeno izpadejo iz te opredelitve.

Predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je izpostavil, da je bil upoštevan njihov predlog, da se prva faza predelave mleka (npr. maslo, sir) na planinah šteje za kmetijsko dejavnost, kar pomeni, da se članom agrarne skupnosti za izvajanje te dejavnosti ni treba posebej registrirati v eni izmed predvidenih organizacijskih oblik. Predlog zakona tudi določa, da lahko pastir na planini svoje delo opravlja kot osebno dopolnilno delo, kar pomeni zelo enostaven postopek. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije pa opozarja na pomanjkanje zakonske možnosti za ustanovitev nove agrarne skupnosti, kar predlagatelj zakona utemeljuje s tem, da gre za arhaično obliko skupnosti in da je na voljo veliko drugih možnosti za združevanje. Če bi se v praksi izkazala potreba po zakonski možnosti za ustanovitev nove agrarne skupnosti, se lahko po mnenju predlagatelja zakon dopolni.

Člani komisije podpirajo predlagano ureditev, po kateri morajo sodišča po uradni dolžnosti izpeljati vse dedne postopke, ki še niso bili uvedeni, in vpisati nove lastnike

zemljišč (člane agrarne skupnosti) v zemljiško knjigo, nato se agrarne skupnosti vpišejo v register agrarnih skupnosti po novem zakonu.

Nekoliko skeptični so člani komisije glede predvidene posebne ureditve za zamejce, na podlagi katere se bo nepremično premoženje v Republiki Sloveniji, do katerega so upravičeni člani agrarnih skupnosti iz zamejstva, v postopkih, ki še niso zaključeni, vrnilo na agrarno skupnost, ki je v sosednji Republiki Italiji registrirana kot pravna oseba. V zvezi s tem se namreč državnim svetnikom postavlja vprašanje glede varovanega obmejnega pasu in nacionalnega interesa ter poudarja bojazen, da se lahko na ta način državna meja premika v škodo Republike Slovenije. Članom komisije je bilo pojasnjeno, da je pravica do vračila lastnine zamejskim Slovencem nesporna in gre v tem primeru tudi za vzajemnost, kar izhaja tudi iz dobre prakse Agrarne skupnosti Rateče, ki upravlja z okoli 1000 ha zemljišč v sosednji Republiki Italiji.

Člani komisije so izpostavili, da predlog zakona v primeru prodaje deleža v agrarni skupnosti ne predvideva obveznega obveščanja agrarne skupnosti oziroma solastnikov o tej nameri. Državni svetniki menijo, da bi bila taka zakonska obveznost utemeljena z načelom ohranitve premoženja agrarnih skupnosti in v skladu s pravilom enega dediča, da se solastnina oziroma skupna lastnina ne drobi. Zaradi tega komisija predlaga, da se predlog zakona v 42. členu dopolni in predpiše obveznost obveščanja o nameri prodaje solastniškega deleža agrarni skupnosti in njenih članov.

Amandma k 42. členu:

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Član agrarne skupnosti je o nameri prodaje solastniškega deleža agrarne skupnosti dolžan obvestiti agrarno skupnost, katere član je, in ostale člane agrarne skupnosti.«

Dosedanji tretji, četrti, peti in šesti odstavek se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Zakonska obveznost obveščanja agrarne skupnosti in njenih članov o nameri prodaje solastniškega deleža v agrarni skupnosti je utemeljena z načelom ohranitve premoženja agrarnih skupnosti in v skladu s pravilom enega dediča, da se solastnina oziroma skupna lastnina ne drobi. Zaradi tega komisija predlaga, da se predlog zakona v 42. členu dopolni in predpiše obveznost obveščanja o nameri prodaje solastniškega deleža agrarni skupnosti in njenih članov.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Cvetko Zupančič.

Predsednik
Cvetko Zupančič, l.r.